

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1423208720
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1423208720.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci žalobcu: L. T. G. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: L. XXX/XX, P., zastúpený: JUDr. Petrom Kubinom, advokát spolupracujúci s Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, so sídlom: Bottova 2A, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom: Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 21. decembra 2023, sp.zn. 54Cos/3/2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 21. decembra 2023, sp.zn. 54Cos/3/2023, potvrdzuje.

II. Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Bratislava IV uznesením zo dňa 21. decembra 2023, sp.zn. 54Cos/3/2023, rozhodol tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa žalobca domáhal, aby súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zdržať sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 25/2023 zo dňa 21.11.2023, personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby č. 50/2023 zo dňa 28.11.2023 a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave II č. 425/2023 zo dňa 28.11.2023 voči žalobcovi. Zároveň sa žalobca domáhal voči žalovanému nároku na náhradu trov konania. Účelom neodkladného opatrenia malo byť zabránenie žalovanému vo vykonávaní a uplatňovaní pracovnoprávných úkonov urobených žalovaným (zamestnávateľom) vo vzťahu k žalobcovi (zamestnancovi) z dôvodu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, ktoré spočíva v priamej diskriminácii žalovaného oproti iným osobám v obdobnej právnej situácii (chráneným oznamovateľom protispoločenskej činnosti) tým, že žalovaný nezískal predchádzajúci súhlas Úradu na ochranu oznamovateľov (ďalej len „Úrad“) vyžadovaný podľa § 7 ods. 1 na uskutočnenie predmetných pracovnoprávných úkonov v neprospech žalobcu.

3. Súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a po oboznámení sa s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatreniam, ako aj predložených listinných dôkazov, dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť. Neodkladnú potrebu úpravy pomerov medzi sporovými stranami žalobca odôvodnil tým, že označené pracovnoprávne úkony žalovaného boli vydané v rozpore so zákonom o ochrane oznamovateľov, po tom, ako bola žalobcovi opatrením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. VII/2 Gv 63/22/1000-67 zo dňa 05.10.2023 poskytnutá ochrana podľa § 7 zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, z dôvodu

podania kvalifikovaného oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti, a žalovaný vydal označené pracovnoprávne úkony bez predchádzajúceho súhlasu Úradu na ochranu oznamovateľov, pričom takýto súhlas sa v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z.z. vyžadoval. Označenými pracovnoprávnymi úkonmi bol žalobca odvolaný ku dňu 30.11.2023 z doterajšej funkcie riaditeľa útvaru ochrany služby a prevencie Úradu inšpekčnej služby a ustanovený dňom 01.12.2023 do funkcie riaditeľa Okresného riaditeľstva policajného zboru Bratislava II. Personálny rozkaz riaditeľa Úradu inšpekčnej služby č. 50/2023 zo dňa 28.11.2023 zdôvodnil odvolanie a ustanovenie do novej funkcie organizačnými zmenami, ktorými došlo k zrušeniu doterajšej funkcie žalobcu a vytvorila sa nová funkcia s inou náplňou činnosti. Uvedeným postupom žalovaného došlo aj k zníženiu služobného platu žalobcu. Žalobca zároveň vyslovil domnienku, že žalovaný vydal pracovnoprávne úkony práve ako odvetné opatrenia uskutočnené proti žalobcovi v súvislosti s oznámením závažnej protispoločenskej činnosti, pričom tieto pracovnoprávne úkony porušujú zásadu rovnakého zaobchádzania podľa § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov a § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona. S poukazom na ustanovenia § 2 písm. e), § 7 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov citovaného zákona súd prvej inštancie skonštatoval, že tvrdenie žalobcu o nesplnení si zákonnej povinnosti žalovaného požiadať Úrad pre ochranu oznamovateľov o poskytnutie súhlasu na vydanie pracovnoprávny aktov voči žalobcovi v danom prípade nemal za osvedčené, nakoľko zo žiadneho listinného dôkazu to nevyplývalo. Uviedol, že rovnako zo žalobcom predloženého stanoviska Úradu na ochranu oznamovateľov vyplýva len všeobecné konštatovanie predsedníčky úradu, že žalovaný sa mal na úrad obrátiť pred tým, ako pozbavil výkonu štátnej služby príslušníkov Národnej kriminálnej agentúry, ktorí majú takzvaný status chráneného oznamovateľa. Podľa súdu prvej inštancie uvedené konštatovanie zo dňa 12.06.2023 sa však žalobcu nedotýka, nakoľko žalobca nebol pozbavený výkonu štátnej služby, ale bol prevedený na výkon inej funkcie, pričom k vydaniu rozhodnutí došlo v mesiaci november 2023. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca vo svojom návrhu tvrdí, že sa nedomáha preskúmania zákonnosti a zrušenia predmetných pracovnoprávných úkonov - teda organizačného opatrenia a personálnych rozkazov, avšak toto tvrdenie je však v zjavnom rozpore s ostatnou argumentáciou žalobcu, ako aj petitom navrhovaného neodkladného opatrenia, kedy súd pri vyhovení návrhu, ktorým by žalovanému zakázal uplatňovanie a výkon označených pracovnoprávny aktov v zásade rozhodol o ich zrušení, a to s konečnou platnosťou. Súd prvej inštancie uviedol, že pracovnoprávne akty boli vydané žalovaným v rámci administratívneho konania, pričom oba personálne rozkazy vydané riaditeľmi vo vzťahu k žalobcovi je možné napadnúť opravným prostriedkom odvolaním v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, o ktorom rozhodne príslušný orgán. Uviedol, že ani toto rozhodnutie nie je konečné, nakoľko žalobcovi vzniká právo podať správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti administratívneho konania a na základe jeho výsledku prijatého rozhodnutia, na základe ktorej rozhoduje príslušný správny súd. Súd prvej inštancie poukázal na to, že aj keď odvolanie voči personálnemu rozkazu v prípade odvolania a ustanovenia do novej funkcie žalobcu nemá odkladný účinok, žalobca môže v prípade úspechu pred správnym súdom využiť ďalšie právne inštitúty na dosiahnutie nápravy aj vo vzťahu k „nezákonne“ zníženému funkčnému platu a prislúchajúcim príspevkom. Uviedol, že už po podaní správnej žaloby môže správny súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak, na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať správnej žalobe odkladný účinok, ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma, značná hospodárska škoda, či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia správneho súdu podľa § 185 sa pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy a takéto rozhodnutie alebo opatrenie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí orgánov verejnej správy alebo opatrení orgánov verejnej správy. Súd prvej inštancie vysvetlil, že o zákonnosti, respektíve nezákonnosti správnych aktov (v danom prípade pracovnoprávných aktov vydaných v administratívnom konaní) a ich prípadnom zrušení nemá civilný súd oprávnenie rozhodovať. Poukázal na to, že danou kompetenciou disponuje výlučne správny súd v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti odkázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Sžo/36/2015 zo dňa 02.02.2016, v ktorom bol v rámci správneho súdnictva obdobne preskúmaný personálny rozkaz žalovaného. V súvislosti s argumentáciou žalobcu o potrebe vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie poukázal na novšie rozhodnutie kompetenčného senátu - uznesenie NS SR sp.zn. 1Skomp/6/2021, zo dňa 08. decembra 2021. Na základe uvedeného súd prvej inštancie skonštatoval, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je

právomoc daná civilného súdu. Civilný súd je však povinný skúmať všetky okolnosti daného prípadu a zistiť, či je možné v danej veci nariadiť neodkladné opatrenie s navrhovaným petitom. Uviedol, že prednostne by súd musel v tomto prípade posúdiť otázku, či pracovnoprávne akty boli vydané v súlade so zákonom, čiže ich platnosť, respektíve neplatnosť. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobcom navrhovaným neodkladným opatrením by súd zasiahol do výkonu právomoci orgánu verejnej moci, pričom táto právomoc civilnému súdu daná nie je. Žalobcovi nič nebráni v tom, aby na obranu svojich práv použil právne inštitúty, ktoré mu právny poriadok poskytuje. Nad rámec uvedeného súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade nebol splnený jeden zo základných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým je neodkladná potreba upraviť pomery medzi sporovými stranami z dôvodu, že v opačnom prípade by exekúcia mohla byť zmarená, čo pri aplikácii na prejednávany spor by mohlo znamenať, že v prípade, ak došlo postupom žalovaného k vydaniu nezákonných rozhodnutí, na základe ktorých po odvolaní žalobcu z doterajšej funkcie a ustanovení do novej funkcie došlo k zníženiu funkčného platu žalobcu neexistovala možná náprava takéhoto stavu. Súd prvej inštancie však dospel k opačnému názoru, tak ako už uviedol vyššie. V súvislosti s tvrdenou diskrimináciou súd prvej inštancie odkázal rovnako na svoje vyjadrenie, že žalobcom tvrdené skutočnosti žalobca žiadnym spôsobom neosvedčil. Nie je postačujúce tvrdenie, že dochádza ku diskriminácii žalobcu vo vzťahu k ostatným osobám, ktorým bol poskytnutý takzvaný status chráneného oznamovateľa. V rámci antidiskriminačného konania je možné domáhať sa žalobou najmä upustenia od protiprávneho konania, ktorým dochádza k porušovaniu zásad rovnakého zaobchádzania, nápravy protiprávneho stavu alebo poskytnutia primeraného zadosťučinenia, prípadne náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z uvedeného tak vyplýva, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáha, aby sa žalovaný zdržal uplatňovania a výkonu pracovnoprávných úkonov nie je možné upraviť pomery medzi stranami sporu. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 328 ods. 1 CSP, rozhodol tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 a 255 ods. 1 CSP. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bol plne úspešný žalovaný a tak mu vznikol nárok na náhradu trov konania. Nakoľko žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, súd prvej inštancie s poukazom na čl. 17 Základných princípov CSP rozhodol tak, že mu ich náhradu už v tomto rozhodnutí nepriznal.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie v celom rozsahu, a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Žalobca mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku svojej právomoci nariadiť neodkladné opatrenie. Podľa žalobcu právomoc civilného súdu je vo veciach ochrany pred diskrimináciou výslovne daná. Súdu prvej inštancie vytýkal, že úplne ignoroval ustanovenie § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov a ustanovenie § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona a nevysporiadal sa s týmito ustanoveniami. Žalobca mal za to, že právomoc civilného súdu je vo veciach ochrany pred diskrimináciou výslovne daná a argumentoval tým, že poskytovanie súdnej ochrany pred diskrimináciou patrí do výlučnej právomoci civilných súdov podľa CSP. Žiadny iný súd (a osobitne správny súd) totiž nemá právomoc poskytnúť žalobcovi právnu ochranu vyplývajúcu z § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona. Žalobca v odvolaní argumentoval aj tým, že návrhom sa domáha právnej ochrany pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania (zákazu diskriminácie) zo strany žalovaného ako jeho zamestnávateľa a služobného úradu, ku ktorému došlo konkrétne tým, že žalovaný voči nemu uskutočnil pracovnoprávny úkon, ktorý mal charakter odvetného opatrenia zakázaného podľa § 1 ods. 4 zákona o ochrane oznamovateľov bez toho, aby na jeho uskutočnenie získal predchádzajúci súhlas Úradu vyžadovaný podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov; a tejto ochrany sa žalobca domáhal spôsobom a v rozsahu ustanovenom v § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov a v spojení s § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona. Žalobca sa teda návrhom nedomáha preskúmania zákonnosti alebo nezákonnosti rozhodnutia iného orgánu verejnej moci (čo patrí do právomoci správnych súdov), ale domáha sa výlučne toho, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania a ak je to možné, napravil protiprávny stav; teda právnej ochrany, ktorej sa žalobca môže domáhať jedine podľa § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, a ktorej poskytnutie patrí podľa § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona do výlučnej právomoci civilných súdov podľa CSP. Žalobca poukázal na výslovnú prípustnosť neodkladných opatrení v antidiskriminačných sporoch podľa § 309 písm. b) CSP a v individuálnych pracovnoprávných sporoch podľa § 318 písm. b) CSP. Žalobca zopakoval, že povinná dostupnosť neodkladného opatrenia v takomto prípade vyplýva priamo z textu Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 zo 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia

práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11. 2019) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20. 10. 2022) (ďalej len „Smernica“). Konštatovanie súdu prvej inštancie, že by musel prednostne posúdiť otázku, či boli pracovnoprávne úkony vydané v súlade so zákonom, teda ich platnosť, resp. neplatnosť, žalobca označil za zmätočné a nesprávne. V tejto súvislosti vytkol súdu prvej inštancie, že sa nevysporiadal s nedávnym rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave vo veci sp.zn. 7Co/50/2023. Žalobca ďalej zdôraznil, že nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia civilný súd nezasiahne do žiadnej kompetencie iného orgánu verejnej moci ani nebude brániť v jej výkone. Žalobca zdôraznil, že do kompetencie žalovaného sa neodkladným opatrením nezasiahne ani sa mu nezabráni v jej výkone preto, lebo nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia nijako nebráni žalovanému, aby vydal nové organizačné opatrenie, resp. aby boli voči žalobcovi vydané nové personálne rozkazy s rovnakým výrokom po tom, ako k tomu bude udelený predchádzajúci súhlas Úradu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov. Dodal, že do kompetencie správneho súdu preskúmať zákonnosť pracovnoprávnych úkonov žalovaného a zrušiť ich na základe správnej žaloby, ani sa nezabráni v jej výkone preto, lebo neodkladné opatrenie takémuto prieskumu nijakým spôsobom nebráni a správny súd nie je v takomto konaní viazaný prípadným predchádzajúcim právnym posúdením otázky zákonnosti personálneho rozkazu civilným súdom ako predbežnej otázky na účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Zhrnul, že zásah do iných kompetencií iných štátnych orgánov a bránenie v ich výkone nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia neprichádza do úvahy ani hypoteticky. Podľa žalobcu nemožno teda hovoriť o konkurencii prostriedkov právnej ochrany (správne súdnictvo vs. civilné sporové konanie), ale o ich súbehu, ktorý je navyše zákonom predpokladaný, a to už spomínanými ustanoveniami § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov, ktorý priamo odkazuje na § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona. Civilný súd preto nemôže rezignovať na poskytnutie ochrany podľa týchto ustanovení len z toho dôvodu, že zásah do práv a právom chránených záujmov jednotlivca bol spôsobený pracovnoprávnymi úkonmi majúcimi zhodu okolností formu rozhodnutia orgánu verejnej správy. Opak by znamenal, že príslušníci Policajného zboru nemajú vôbec nárok na neodkladnú právnu ochranu pred diskrimináciou, pretože všetky pracovnoprávne úkony sa vo vzťahu k nim realizujú formou personálnych rozkazov. Týmto spôsobom by došlo podľa žalobcu k znemožneniu obligatórnej predbežnej ochrany poskytovanej zákonom o ochrane oznamovateľov (v nadväznosti na čl. 21 ods. 6 Smernice) a tiež antidiskriminačným zákonom s poukazom na § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov, nakoľko ak by nebola daná právomoc civilného súdu na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, nebola by daná ani právomoc súdu na konanie o antidiskriminačnej žalobe vo veci samej. Žalobca argumentoval, že civilný súd môže v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia na ochranu pred diskrimináciou posúdiť otázku zákonnosti rozhodnutia žalovaného (orgánu verejnej moci) ako otázku predbežnú v zmysle § 194 ods. 1 a 2 CSP, pokiaľ je to pre jeho rozhodnutie potrebné. Mal za to, že prvostupňový súd sa preto v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mohol (a mal) zaoberať aj zákonnosťou rozhodnutia žalovaného voči žalobcovi (organizačného opatrenia, personálnych rozkazov) z hľadiska posúdenia ich súladu s ustanovením § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, pričom tento záver bol kľúčový pre záver o (ne)dodržaní zákazu diskriminácie z dôvodu oznámenia závažnej protispoločenskej činnosti žalobcom. Následne žalobca v rámci odvolania zhrnul, že organizačné opatrenie a personálne rozkazy nemusia byť neplatným právnym úkonom na to, aby bolo možné vydať navrhované neodkladné opatrenie; stačí osvedčenie, že boli vydané v rozpore s § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov. Vysvetlil, že ak bol žalovaný povinný získať predchádzajúci súhlas Úradu s pracovnoprávnymi úkonmi, avšak tento súhlas nezískal, a teda nepreukázal, že tieto pracovnoprávne úkony neboli urobené v súvislosti s oznámením závažnej protispoločenskej činnosti, tieto pracovnoprávne úkony porušujú zásadu rovnakého zaobchádzania podľa § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov a § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona. Ďalej žalobca v odvolaní argumentoval tým, že právna ochrana vo forme odvolania a správnej žaloby, prípadne priznania odkladného účinku správnej žalobe, nenahrádza neodkladnú ochranu pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania, ale ju dopĺňa, pričom ide o dva autonómne prostriedky súdnej ochrany. Následne žalobca uviedol argumenty pre ktoré mal za to, že napadnutým uznesením súdu prvej inštancie bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, pretože je odmietnutím spravodlivosti (denegatio iustitiae). Podľa žalobcu súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil možnosť neodkladného opatrenia nariadiť, čím žalobcovi právnu ochranu a s ňou aj prístup k civilnému súdu odoprel. V závere odvolania žalobca poukázal na potrebu bezodkladnej úpravy pomerov a zopakoval svoju argumentáciu z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca v odvolacom návrhu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovanému bude uložená povinnosť zdržať sa uplatňovania a výkonu organizačného opatrenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 25/2023 zo dňa 21.11.2023, personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby č. 50/2023 zo dňa 28.11.2023 a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného

riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I č. 425/2023 zo dňa 28.11.2023 voči žalobcovi, a že mu prizná voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa s právnymi závermi a výrokom napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v plnej miere stotožňuje. Žalovaný argumentoval, že v danom konkrétnom prípade je predmetom sporu vzťah založený podľa zákona o štátnej službe, pričom zákon o štátnej službe je predpisom verejnoprávnej povahy a je tzv. lex specialis pre vznik, zmenu a skončenie štátnej služby. Poukázal na to, že v ustanoveniach § 231 až § 247a zákona o štátnej službe je upravené konanie vo veciach služobného pomeru, na ktorý sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní - Správny poriadok (výslovne uvedené v § 247a). Uviedol, že služobný pomer príslušníka Policajného zboru nemá znaky súkromno-právneho pomeru, ale vždy mal a má znaky verejno-právneho pomeru vzhľadom na jeho charakter a právnu povahu zvláštnosti štátu ako „zamestnávateľa“ policajta a súčasne nositeľa verejnej moci. Zákonnosť vydania personálneho rozkazu riaditeľa Úradu inšpekčnej služby č. 50 zo dňa 28.11.2023 a personálneho rozkazu riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave II č. 425 zo dňa 28.11.2023 je možné preskúmať len v rámci správneho súdnictva a v súlade s ustanoveniami správneho sporového poriadku, kde vecne príslušným je správny súd za predpokladu, že žalobca využije všetky riadne opravné prostriedky proti týmto rozhodnutiam a v prípade neúspešného odvolacieho konania podá v zákonnej lehote správnu žalobu. K otázke preloženia žalobcu z dôvodu organizačnej zmeny podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona o štátnej službe žalovaný uviedol, že v zmysle predmetného ustanovenia, ak je zrušená doterajšia funkcia policajta a je vytvorená nová funkcia s iným popisom činnosti, podľa § 35 ods. 9 zákona je nadriadený zo zákona povinný policajta odvolať z doterajšej funkcie a nasledujúcim dňom ho ustanoviť do novej funkcie, čo vyplýva aj z ustálenej súdnej judikatúry Najvyššieho súdu SR. Podľa žalovaného je nemysliteľné a bolo by v rozpore so zákonom, aby policajt po prevedení, prípadne preložení nebol ustanovený do žiadnej z funkcie v rámci určenej a schválenej systemizácie. Uviedol, že zákon o štátnej službe nepripúšťa žiadne výnimky z tohto postupu, preto nie je možné, aby policajt bol odvolaný z doterajšej funkcie bez toho, aby následne nebol ustanovený do novej funkcie a dodal, že organizačné zmeny, z ktorých vyplynulo zrušenie funkcie žalobcu boli realizované na základe organizačného opatrenia ministra vnútra SR č. 25 z 21.11.2023. Podľa názoru žalovaného v rámci antidiskriminačného konania je možné sa domáhať žalobou najmä upustenia od protiprávneho konania, ktorým dochádza k porušovaniu zásad rovnakého zaobchádzania, nápravy protiprávneho stavu alebo poskytnutia primeraného zadosťučinenia, prípadne náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, z čoho je zrejmé, že petit navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca voči žalovanému domáha zdržania uplatňovania a výkonu personálnych rozkazov, nie je možné poňať do rozhodnutia súdu v rámci antidiskriminačných sporov. Žalovaný je toho názoru, že žalobca bol oprávnený a zároveň povinný napadnúť údajný nezákonný postup žalovaného spočívajúci v nerovnakom zaobchádzaní prioritne v podanom odvolaní voči personálnym rozkazom o jeho prevedení na inú funkciu a až následne sa domáhať ochrany pred správnym súdom. Podľa žalovaného je absolútne neželateľný stav, kedy rovnakú otázku posudzuje jednak správny orgán v riadnom opravnom konaní - konaní o odvolaní a zároveň civilný súd, ktorý prejednáva súkromno-právne spory, a ktorý nemá vôbec právomoc posudzovať zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy. K rozsiahlej argumentácii žalobcu uvedenej v odvolaní k otázke právomoci civilného súdu vo veciach ochrany pred diskrimináciou žalovaný uviedol, že preskúmanie porušenia zásady rovnakého zaobchádzania nie je vecou, ktorú je možné vykonať len na základe jediného podania navrhovateľa v rámci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko ide o vec, ktorú je potrebné riadne posúdiť v rámci konania vo veci samej, kde okrem tvrdení žalobcu, je žalovanému poskytnutá možnosť, ku každej žalobcou oznámenej skutočnosti, z ktorej možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo, preukázať, že zásadu rovnakého zaobchádzania neporušil (§ 11 ods. 1 a 2 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní). Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že v konaniach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania nepostačuje zo strany žalobcu oznámenie skutočností (v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčenie skutočností), že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, ale musí byť ponechaný priestor žalovanému, aby preukázal, že zásadu rovnakého zaobchádzania neporušil, a až na základe takto vykonaného procesu môže súd dôjsť k záveru, či k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo, alebo nie. K podanému odvolaniu žalobcu žalovaný uviedol, že nesúhlasí s námietkami a právnym názorom žalobcu v celom rozsahu, ale sa v plnej miere stotožňuje s právnymi závermi a výrokom napadnutého uznesenia prvostupňového súdu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol žalovaný odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. K vyjadreniu žalovaného podal žalobca repliku, v ktorej poukazuje opätovne na to, že právomoc civilného súdu nariadiť neodkladné opatrenie na ochranu pred diskrimináciou v služobnom pomere policajta vyplýva z § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov a § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona. Poskytovanie súdnej ochrany pred diskrimináciou patrí do výlučnej právomoci civilných súdov podľa Civilného sporového poriadku. Tento záver vyplýva jednak z odkazu na Občiansky súdny poriadok v § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona, ale predovšetkým z rozsahu právnej ochrany podľa § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona. Súdnu ochranu v rozsahu vymedzenom v § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona môže žalobcovi poskytnúť výlučne civilný súd v konaní podľa Civilného sporového poriadku. Správny súd nemôže tento rozsah právnej ochrany poskytnúť žalobcovi v žiadnom konaní podľa Správneho súdneho poriadku. Správny súd nemôže o správnej žalobe rozhodnúť výrokom podľa § 9 ods. 2 alebo 3 antidiskriminačného zákona, ale iba výrokom, ktorý pripúšťa Správny súdny poriadok (zrušenie napadnutého rozhodnutia, prípadne vrátenie vecí správnomu orgánu na ďalšie konanie). Jedine v konaní o správnej žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy by mohol správny súd rozhodnúť tak, že zakáže žalovanému pokračovať v napadnutom inom zásahu a ak je to možné, prikáže mu obnoviť stav pred zásahom (§ 262 ods. 1 Správneho súdneho poriadku), avšak tá v tomto prípade jednoznačne prípustná nie je, nakoľko v tomto prípade ide celkom jednoznačne o rozhodnutie správneho orgánu a nie iný zásah správneho orgánu a okrem toho, ani pri tomto druhu správnej žaloby nemá správny súd právomoc poskytnúť právnu ochranu v celom rozsahu § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona (napríklad nemôže priznať primerané zadosťučinenie). Okrem toho, v konaniach podľa § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona ako tzv. konaniach s ochranou slabšej strany sa uplatňujú viaceré procesné odklony, ako napríklad: (i) obrátené dôkazné bremeno, tzn. žalobcovi stačí diskrimináciu tvrdiť a žalovaný musí preukazovať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania (viď § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona a čl. 21 ods. 5 Smernice); (ii) rozšírená možnosť právneho zastupovania žalobcu (§ 308 Civilného sporového poriadku); (iii) rozšírená poučovacia povinnosť súdu (§ 309 Civilného sporového poriadku). Tieto odklony je možné uplatniť iba v konaní podľa Civilného sporového poriadku, pretože: (i) pokiaľ ide o obrátené dôkazné bremeno podľa § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona, toto je v konaní podľa Civilného sporového poriadku možné uplatniť na základe § 315 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom Správny súdny poriadok neobsahuje žiadne ekvivalentné ustanovenie, ktoré by umožňovalo správnomu súdu obrátiť dôkazné bremeno v konaní podľa Správneho súdneho poriadku a (ii) pokiaľ ide o ostatné vyššie uvedené odklony, Správny súdny poriadok neobsahuje žiadne ekvivalentné ustanovenia, ktoré by umožňovali poskytnúť slabšej strane tento rozsah ochrany v konaní podľa Správneho súdneho poriadku. Žalobca ďalej uvádza, že samotná skutočnosť, že sa úprava služobného pomeru príslušníka Policajného zboru odlišuje od pracovnoprávneho pomeru zamestnanca neznamena, že zákonná úprava zbavuje príslušníka Policajného zboru ochrany pred diskrimináciou. V tejto súvislosti žalobca opätovne zdôrazňuje, že v prípade príslušníkov tých štátnych orgánov, pri ktorých zákonodarca vzhľadom na ich špecifické funkcie a postavenie považoval za potrebné obmedziť pôsobnosť zákona o ochrane oznamovateľov a buď úplne alebo čiastočne ich z pôsobnosti tohto zákona vyňať, to zákonodarca aj výslovne urobil, a to konkrétne: (a) v § 7 ods. 1 prvej vete za bodkočiarkou, kde sa zužuje požiadavka na získanie predchádzajúceho súhlasu v prípade profesionálnych vojakov; a (b) v § 23, kde sa zužuje pôsobnosť zákona o ochrane oznamovateľov v prípade príslušníkov Slovenskej informačnej služby, Vojenského spravodajstva a Národného bezpečnostného úradu a výslovne sa vylučuje podmienka získania predchádzajúceho súhlasu Úradu s pracovnoprávnym úkonom voči príslušníkom týchto orgánov podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov. Preto je a contrario nepochybné, že príslušníci Policajného zboru z pôsobnosti § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov vyňatí nie sú a tento sa na nich vzťahuje v celom rozsahu. Predmetom sporu v tunajšom prípade (a podstatnou predbežnou otázkou) je výlučne otázka, či žalovaný mohol vydať voči žalobcovi organizačné opatrenie a personálne rozkazy, t.j. či mohol žalobcu odvolať z funkcie, preradiť na nižšiu pozíciu, zmeniť mu miesto výkonu práce a znížiť mu služobný plat bez predchádzajúceho súhlasu Úradu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov v čase, keď mal žalobca status chráneného oznamovateľa. Možnosť, resp. nemožnosť preskúmať zákonnosť týchto úkonov v správnom konaní nie je pre predmetné konanie rozhodujúca a nemá vplyv ani na právomoc civilného súdu prikázať žalovanému, aby sa zdržal ich výkonu (resp. upustil od ich výkonu a uplatňovania) v prípade, ak porušujú zákaz diskriminácie. Je zrejmé, že organizačné opatrenie a personálne rozkazy sú na seba nadväzujúce a vzájomne podmienené úkony (existencia jedného bez ostatných nie je možná). Ak by sa žalovaný musel zdržať výkonu a uplatňovania personálneho rozkazu, ale mohol by pokračovať vo výkone a uplatňovaní

organizačného opatrenia, stále by neexistovala žalobcova funkcia a pracovné miesto. A naopak, ak by sa žalovaný musel zdržať výkonu a uplatňovania organizačného opatrenia ale mohol by pokračovať vo výkone a uplatňovaní personálneho rozkazu, žalobca by bol odvolaný z funkcie, preradený na nižšiu pozíciu, na inom mieste výkonu práce a bol by mu znížený služobný plat. Ak bol žalovaný povinný získať predchádzajúci súhlas Úradu s pracovnoprávnymi úkonmi, avšak tento súhlas nezískal, a teda nepreukázal, že tieto pracovnoprávne úkony neboli urobené v súvislosti s oznámením závažnej protispoločenskej činnosti, tieto pracovnoprávne úkony porušujú zásadu rovnakého zaobchádzania podľa § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov a § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona. Žalobca zdôrazňuje aj, že v tomto prípade nepôjde o dve odlišné rozhodnutia dvoch súdnych autorít v tej istej veci, ktoré by sa dostávali do konfliktu, keďže v konaní pred civilným súdom je relevantný antidiskriminačný charakter posudzovanej veci. Je potrebné dôsledne odlíšiť posudzovanie zákonnosti správneho aktu (o ktorom civilný súd v tomto prípade nerozhoduje a ktoré nie je ani predmetom konania o neodkladnom opatrení) a posudzovanie následkov personálnych rozkazov z hľadiska ich súladnosti so zásadou rovnakého zaobchádzania. Nie je pritom rozhodujúce, že personálne rozkazy majú povahu správneho aktu. Súbeh súdnej ochrany žalobcu na jednej strane prostredníctvom odvolania a správnej žaloby podľa Správneho súdneho poriadku a na druhej strane podľa § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 a § 11 antidiskriminačného zákona je nielen možný, ale je výslovne zákonom predpokladaný už len preto, že každý z týchto dvoch systémov súdnej ochrany nevyhnutne vedie k poskytnutiu iného druhu a rozsahu súdnej ochrany. Nie je zároveň vylúčená ani taká situácia, že by úkony žalovaného boli správnym súdom v správnom súdnom konaní posúdené ako zákonné, avšak civilným súdom v civilnom sporovom konaní by boli posúdené ako porušujúce zásadu rovnakého zaobchádzania, v dôsledku čoho by civilný súd napr. uložil povinnosť upustiť od ďalšieho konania (čo je to isté ako zdržať sa takého konania) či napraviť protiprávny stav. Rozhodnutie civilného súdu, ktorým by tento uložil žalovanému povinnosť upustiť od (resp. zdržať sa) ďalšieho konania, nie je možné stotožňovať s rozhodnutím o zákonnosti resp. nezákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej moci, ako sa to snaží prezentovať žalovaný. Žalobca opätovne uvádza aj, že vo veciach ochrany pred diskrimináciou je výslovne a výlučne daná právomoc civilných súdov, a presvedčenie žalovaného o tom, že antidiskriminačné spory nie je možné rozhodnúť na základe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ide nad rámec odôvodnenia prvostupňového súdu. Aj keď žalobca zastáva názor, že navrhovaným neodkladným opatrením je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, v návrhu výslovne uviedol, že: „V prípade ak bude súd považovať za potrebné podať po nariadení neodkladného opatrenia aj žalobu vo veci samej, navrhujeme, aby súd v neodkladnom opatrení zaviazal žalobcu na takýto procesný postup v primeranej lehote.“ Ak by teda aj prvostupňový súd správne právne posúdil svoju právomoc v predmetnom antidiskriminačnom spore (čo sa nestalo), avšak jediným dôvodom na zamietnutie návrhu by bolo presvedčenie, že neodkladné opatrenie nepostačuje na trvalú úpravu pomerov a preto je potrebné vykonať plnohodnotné dokazovanie a vec posúdiť v rámci konania vo veci samej, prvostupňový súd mal vydať neodkladné opatrenie a vo výroku uznesenia o neodkladnom opatrení uložiť žalobcovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP). Prvostupňový súd mohol takto postupovať dokonca aj v prípade, ak by to žalobca výslovne nenavrhol. Žalovaný mal v prvom rade zákonnú povinnosť požiadať Úrad o predchádzajúci súhlas, kde by bolo žalovanému umožnené preukázať, že zásadu rovnakého zaobchádzania neporušil. V rámci konania o udelenie súhlasu pred Úradom by mal žalovaný dostatočný priestor dokázať, že tri na seba naväzujúce pracovnoprávne úkony neboli odvetným opatrením voči žalobcovi, ako oznamovateľovi závažnej protispoločenskej činnosti. Žalovaný však zákon o ochrane oznamovateľov úplne odignoroval a konanie podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov neinicioval. Žalobca poukazuje opätovne na to, že diskriminačným konaním je v tunajšom prípade výkon a uplatňovanie organizačného opatrenia a personálnych rozkazov a je nepochybné, že „zdržať sa“ tohto konania [čo je terminológia § 325 ods. 2 písm. d) CSP] znamená to isté ako „upustiť“ od tohto konania a „odstrániť protiprávny stav“ (čo je terminológia § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona). Ak je možné domáhať sa antidiskriminačnou žalobou vo veci samej s petitom „upustiť od diskriminačného konania a odstrániť protiprávny stav“, znamená to, že je možné domáhať sa aj vydania neodkladného opatrenia s petitom „zdržať sa“ toho istého diskriminačného konania. Vyhovenie takejto žalobe by totiž malo tie isté právne následky vo vzťahu k organizačnému opatreniu a personálnym rozkazom, ako by malo neodkladné opatrenie.

7. Podľa ust. § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ust. § 309 písm. b) civilného sporového poriadku súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k žalobcovi vhodným spôsobom žalobcu poučí o jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

9. Podľa ust. § 12 ods. 6 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu sa skončí uplynutím 30 dní od doručenia potvrdenia podľa odseku 2 oznamovateľovi. Doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na súd počas tejto lehoty sa trvanie pozastavenia účinnosti pracovnoprávneho úkonu predlžuje až do nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu o tomto návrhu.

10. Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodrzaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodrжал zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie; ak ide o nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, môže sa tiež domáhať neplatnosti právneho úkonu, ktorého účinnosť bola podľa osobitného predpisu pozastavená.

11. Odvolací súd posúdením návrhu, odvolania, vyjadrenia k odvolaniu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne a právne správne. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie v podstate vyplýva, že ustálil, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je právomoc daná civilnému súdu (bod 41 odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie). Nepovažoval však za dôvodné, aby sa daná vec riešila neodkladne a to formou neodkladného opatrenia, ktoré má mať povahu rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie sa teda podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zaoberal aj z hľadiska jeho vecnej opodstatnenosti, pričom skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevzhladol ako dôvodné na nariadenie žiadanej neodkladnej úpravy. Jedným z dôvodov rozhodnutia bolo aj tvrdenie súdu prvej inštancie, že vyhovením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci by došlo k neprípustnému zásahu do kompetencií iného orgánu verejnej moci. Pokiaľ teda ide o posúdenie otázky právomoci civilného súdu nariadiť neodkladné opatrenie v tomto prípade má odvolací súd za to, že právomoc na konanie o tomto konkrétnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasl. CSP s ohľadom na predmet sporu (antidiskriminačná žaloba) nemá správny súd, ale civilný súd podľa Civilného sporového poriadku. Odvolací súd pri posudzovaní právomoci súdu konať a rozhodovať v tejto veci poukazuje aj na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, a to konkrétne na rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Skomp/36/2022, ktorý mimo iného v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že pri posudzovaní otázky, či konanie o neodkladnom opatrení má patriť do právomoci civilného súdu alebo správneho súdu alebo iného orgánu verejnej moci, tak nie je rozhodujúca povaha samotného hmotnoprávneho vzťahu, na ktorého ochranu má navrhované neodkladné opatrenie slúžiť, ani navrhovaný obsah samotného neodkladného opatrenia. Rozhodujúce je, že neodkladné opatrenie ako procesný inštitút je upravený v civilnom sporovom poriadku, o ktorom vždy rozhoduje okresný súd, respektíve v súčasnosti mestský súd. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd je názoru, že v rámci tohto konania je daná právomoc civilného súdu na konanie o tomto návrhu a to nielen preto, že žalobca uplatňuje svoj nárok titulom diskriminácie svojej osoby, ale taktiež z dôvodu, že neodkladné opatrenie ako procesný prostriedok ochrany práva je možné nariadiť iba v rámci civilného sporového konania. Uvedené konštatovanie však samo o sebe neznamená, že v tomto konkrétnom prípade sú splnené všetky zákonné podmienky podľa § 324 a § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, potrebné pre nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Odvolací súd považuje za dôležité v danej veci zaoberať sa teda najmä tým, či je dôvodné vôbec nariadiť neodkladné opatrenie. Civilný sporový poriadok predpokladá iba dva dôvody pre uplatnenie tejto formy procesného zabezpečenia, a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Civilný sporový poriadok v podstate pripúšťa aj dosiahnutie trvalej úpravy neodkladným opatrením, hovoríme potom o neodkladnom opatrení vo veci samej, bez potreby domáhať sa následne nároku aj žalobou vo veci samej. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa

zákonnych predpokladov uvedených v Civilnom sporovom poriadku prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi a že účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci. Žalobca sa daným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha vydať práve neodkladné opatrenie, ktoré má riešiť vec samu. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že na takéto neodkladné opatrenie tu nie je dôvod. Neodkladné opatrenie je len špecifickým procesným postupom, ktorým nemožno s konečnou platnosťou posúdiť diskrimináciu v pracovnoprávnom vzťahu, a to bez vykonania náležitého dokazovania, bez vylučenia strán a vykonania pojednávania, ktoré ustanovenie § 314 CSP vyslovene vyžaduje. Žalobca v návrhu aj v odvolaní vysvetľuje, že ak súd vyhovie jeho návrhu, tak nič nebráni žalovanému znovu vykonať príslušné úkony, s tým, že požiada Úrad na ochranu oznamovateľov o súhlas s týmito úkonmi. Odvolací súd sa nestotožňuje s daným výkladom žalobcu, keď nariadením ním požadovaného petitu, nedôjde k situácii, ktorú popisuje, nedôjde totiž ku zrušeniu rozhodnutia v pracovnoprávnom vzťahu pre nezákonnosť, teda úkon, ktorý bol vykonaný tu stále je, aj keby sa vyslovilo, že sa jeho výkonu má žalovaný zdržať. Ak by sme mali za to, že vydaním neodkladného opatrenia ako žiada žalobca, by minister a následne príslušný funkcionár policajného zboru mohli opätovne vykonať tie isté úkony, prisúdili by sme danému rozhodnutiu účinok rovnaký ako je jeho zrušenie pre nezákonnosť. Avšak s konečnou platnosťou v danej veci rozhodnúť o zrušení úkonov pre nezákonnosť, je oprávnený správny súd, keďže ide o pracovný úkon príslušníka policajného zboru. Služobný pomer príslušníka policajného zboru je inštitútom verejného práva. Žalobca vyvodzuje neplatnosť úkonu z tej skutočnosti, že pracovnoprávny úkon voči príslušníkovi policajného zboru bol vykonaný voči osobe, ktorá má priznaný štatút chráneného oznamovateľa a zamestnávateľ mal pred vykonaním tohto úkonu žiadať súhlas od Úradu na ochranu oznamovateľov, čo nevykonal a preto je úkon neplatný. Odvolací súd má za to, že práve touto otázkou, či je úkon neplatný, respektíve nezákonný, sa môže zaoberať a o nej rozhodnúť len správny súd v rámci správnej žaloby, keďže služobný pomer príslušníka policajného zboru je inštitútom verejného práva. Civilný súd si nemôže o tejto otázke urobiť úsudok sám, teda nemôže ju riešiť ako prejudiciálnu otázku v rámci diskriminačného konania. Treba rozlišovať na jednej strane právomoc ako podmienku konania podľa civilného sporového poriadku a na strane druhej rozsah kompetencií civilného súdu nariadiť neodkladným opatrením určitú povinnosť, zákaz, či iné obmedzenie v prípade, ak by sa obsah takéhoto rozhodnutia dostal do kolízie s právnym priestorom, ktorý je vzhľadom na právnymi normami vyhradený inému subjektu, čo je v danom prípade správny súd. Žalobca má za to, že civilný súd si môže takúto otázku riešiť sám ako prejudiciálnu, s tým že správny súd nie je záverom civilného súdu viazaný. Argumentácia žalobcu v tomto smere nie je správna. Ako je vyššie uvedené, otázkou či bol žalovaný vôbec povinný pýtať súhlas od Úradu, ako aj otázkou, ak bol povinný ho pýtať, a nepýtal ho, či to spôsobuje v danom prípade neplatnosť úkonu, či jeho nezákonnosť, je oprávnený správny súd v rámci prejednávania správnej žaloby. Ak by sme vyhovelí návrhu žalobcu, mohla by nastať totiž situácia, že správny súd v rámci prejednávania správnej žaloby by napríklad dospel k záveru, že úkony boli vykonané zákonne, teda nedošlo by k zrušeniu daných úkonov, avšak zároveň by tu bolo rozhodnutie civilného súdu, ktorým je navždy zakázané žalovanému zdržať sa výkonu týchto úkonov. Existovali by tu potom vedľa seba dve vykonateľné rozhodnutia s opačným výrokom, čo nie je absolútne žiaduce. Vyhovením návrhu žalobcu, by došlo k neprípustnému zásahu do kompetencií iného orgánu verejnej moci. Neodkladným opatrením civilný súd však nemôže brániť vo výkone právomoci iného orgánu. V danej veci je potrebné uprednostniť právne prostriedky ochrany v správnom konaní, nakoľko prostredníctvom neodkladného opatrenia nie je prípustné odnímať účinky rozhodnutiam alebo iným aktom vydaným pri výkone verejnej moci. V prípade vydania požadovaného neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní by bola právomoc správneho súdu negovaná a vydanie rozhodnutia, ktorým by správnej žalobe nevyhovelo, by potom nemalo žiadne právne ani faktické účinky, pokiaľ by popri ňom existovalo právoplatné a vykonateľné vyhovujúce neodkladné opatrenie. Uprednostnenie účinkov neodkladného opatrenia by malo za následok podriadenie správneho súdu civilnému súdu, hoci civilný súd nie je funkčne príslušným vo veci správnej žaloby a takýto stav by umožňoval obchádzanie preskúmania zákonnosti správneho aktu v rámci správneho súdnictva. Civilný súd ako prejudiciálnu otázku nemôže riešiť platnosť (zákonnosť) pracovného úkonu príslušníka policajného zboru, keď táto kompetencia patrí súdu správneho. Žalobca poukazuje pri argumentácii možnosti posúdenia prejudiciálnej otázky na ust. § 194 CSP. Podľa ust. § 194 CSP, otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. Teda je zrejme aj z dikcie daného ustanovenia, že súd v civilnom konaní nemôže rozhodnúť o takejto otázke. Ako je vyššie vysvetlené, vyhovením návrhu na nariadenie

neodkladného opatrenia ako návrhu, ktorý má povahu konečného rozhodnutia, tak ako to žiada žalobca, by došlo k rozhodnutiu o otázke, o ktorej má právomoc rozhodovať správny súd. Navyše z citovaného ustanovenia § 194 CSP vyplýva, že súd si môže prejudiciálne posúdiť iba takú otázku, ktorá spravidla nepatrí do rozhodovacej činnosti iných súdov, ale spadá do kompetencie iných orgánov verejnej moci. V nových civilných a správnych kódexoch je jasne vymedzené, čo preskúmajú správne sudy v rámci správneho súdnictva, a čo môžu preskúmať civilné sudy v rámci civilného konania. Ak teda žalobca namieta nezákonný postup, ktorý podľa jeho názoru vyvrcholil do prijatia individuálneho správneho aktu (personálneho rozkazu), tak potom odvolací súd uvádza, že k tejto čiastkovej otázke sa v rámci tohto civilného konania nemôže vyjadriť a to ani prejudiciálne, nakoľko táto otázka spadá výlučne do kompetencie správneho súdu, ktorý ako jediný k nej môže zaujať relevantné stanovisko. Inak povedané, čiastková otázka nemôže byť na jednej strane posudzovaná ako prejudiciálna otázka v civilnom konaní, a zároveň nemôže byť súčasne predmetom aj správneho konania, respektíve správnej žaloby, nakoľko takýmto postupom by neprípustne (hoci prejudiciálne) došlo k prekročeniu právomoci civilného súdu, a zároveň k zásahu do rozhodovacej činnosti správneho súdu (aj keď len prejudiciálne).

13. Žalobca v odvolaní uvádza, že ak mal súd prvej inštancie za to, že nie je dôvodné nariadiť v danej veci neodkladné opatrenie, ktoré je povahou rozhodnutím vo veci samej, mohol sám súd nariadiť žiadaný petič dočasne do ukončenia konania vo veci samej a uložiť žalobcovi v určenej lehote podať na súd návrh vo veci samej. K danému odvolací súd uvádza, že nie v každom prípade, kde je možné podať aj návrh na neodkladné opatrenie je dôvodné návrhu vyhovieť. Aj keď zákon o ochrane oznamovateľov v § 12 ods. 6 pripúšťa nariadenie neodkladného opatrenia a rovnako aj v diskriminačných sporoch je možnosť podať aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, každý takýto návrh sa však spravuje aj ustanoveniami civilného sporového poriadku o neodkladných opatreniach. Ako je už vyššie uvedené, podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery a ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné tam, kde je jednak osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a jednak zároveň musí byť splnené, že je nevyhnutné okamžite bez vykonania dokazovania upraviť dočasne pomery, nakoľko by inak hrozila nenapraviteľná ujma, alebo bola ohrozená exekúcia. Z bodu 96 smernice č. 2019/1937 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva únie, na ktorú poukazuje žalobca, vyplýva, že pre nahlasujúce osoby by mali byť dostupné aj predbežné opatrenia, ako sú ustanovené vo vnútroštátnom práve, na zastavenie hrozieb, pokusov alebo pokračujúcich odvetných opatrení, ako je obťažovanie, alebo zabránenie niektorým formám odvetných opatrení, ako je prepustenie, ktoré môže byť ťažké zvrátiť po uplynutí dlhého obdobia a ktoré môže jednotlivca finančne zruinovať. Podľa odvolacieho súdu ani zo smernice nevyplýva, že v každom jednom prípade, ak podá navrhovateľ návrh na neodkladné opatrenie, je dôvodné a nevyhnutné návrhu aj vyhovieť. Zo znenia vyššie uvedeného článku sa taktiež predpokladá nejaká závažná ujma ktorá hrozí, ak sa neposkytne neodkladná ochrana. Možno teda konštatovať, že aj v prípade diskriminačného súdneho konania, či aj pre prípad neodkladného opatrenia, ktorý vymedzuje zákon č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti v ust. § 12 ods. 6, je nevyhnutné skúmať aj vymedzené podmienky nariadenia neodkladnej úpravy v ust. § 325 ods. 1 CSP. Nie je tu daná totiž špeciálna úprava pre neodkladné opatrenia v diskriminačných sporoch, v tom zmysle, že je potrebné len osvedčenie nároku, bez splnenia aj ďalších vyššie uvedených podmienok pre nariadenie neodkladnej úpravy. Teda ani zo smernice, ani z ust. § 12 ods. 6 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ani z ustanovení upravujúcich konanie o diskriminačných žalobách nevyplýva, že nariadenie neodkladného opatrenia má byť automatické len na základe osvedčenia nároku. Odvolací súd dospel potom k záveru, že tu nie sú splnené ani podmienky na nariadenie dočasného neodkladného opatrenia, keď nevzhladol odvolací súd bez nariadenia neodkladnej úpravy hrozbu vzniku nenapraviteľnej ujmy, a už vôbec nie ohrozenie budúcej exekúcie. Odvolací súd má za to, že tu nie je dôvod neodkladne, teda urýchlene zasiahnuť a upraviť dočasne pomery, keď žalobcove postavenie, aj pri uplatňovaní úkonu, ktorý sa napáda ako diskriminačný, nie je tak zhoršené, že je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Žalobca neprišiel o zamestnanie, aj pri uplatnení úkonov, ktoré napáda, je príslušníkom policajného zboru a vykonáva funkciu starší referent 1. operatívneho oddelenia okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II. Žalobca po dobu šiestich mesiacov podľa ust. § 35 ods. 10 z.č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru a vyplýva to aj z predložených listinných dôkazov k návrhu, poberá doterajší služobný plat 4.621,50,- eur. Po tejto dobe, ako vyplýva z príloh je jeho služobný plat 2.452,- eur, teda nedochádza ani v jeho majetkovej sfére k existenčnej situácii. Inými slovami, nezasiahlo sa napádaným úkonom do práv žalobcu v rozsahu vyžadujúcom ihneď zásah súdu. Odvolací súd k osvedčeniu nároku, ktorému sa má poskytnúť žiadaná ochrana v intenciách daného prípadu má za potrebné poukázať na to, že ku zmene funkcie žalovaného

došlo na základe organizačného opatrenia ministra, ktorým sa vykonala reorganizácia Úradu inšpekčnej služby, ktorého vnútornú organizáciu určuje minister v zmysle ust. § 4a z.č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore. Teda je na mieste otázka, či tu je daná príčinná súvislosť medzi vykonaným opatrením a tým, že žalobca má štatút oznamovateľa. Avšak ako je už vyššie uvedené, nie je možné vyriešiť danú vec rozhodnutím bez riadne vykonaného dokazovania, o to viac keď v diskriminačnom konaní na žalovaného prechádza dôkazné bremeno.

14. Ďalej odvolací súd poukazuje i na to, že z. č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti hovorí o možnosti neodkladného opatrenia v znení dočasného pozastavenia účinnosti úkonu, a zákon č. 365/2004 Z.z. antidiskriminačný zákon odkazuje v ust. § 9 ods. 2 na možnosť domáhať sa neplatnosti právneho úkonu, ktorého účinnosť bola podľa osobitného predpisu pozastavená. Teda predpokladá sa konanie vo veci samej, v ktorej sa má rozhodnúť, či posúdiť neplatnosť úkonu. A tu sa znovu dostávame k tomu, že v intenciách danej veci, keď ide o príslušníka policajného zboru, rozhodnúť o nezákonnosti úkonov, ich zrušení, čo má rovnaké účinky, ako neplatnosť úkonu, je v právomoci súdu správneho. Pojem neplatnosť úkonu v zmysle vyššie uvedených zákonov je potrebné vykladať tak, že ide aj o určenie nezákonnosti rozhodnutia, nakoľko ak ide o zamestnanca, ktorý sa riadi ustanoveniami zákonníka práce na súde sa žiada určenie neplatnosti pracovnoprávneho úkonu, kdežto u príslušníka policajného zboru, sa nedomáha neplatnosti pracovnoprávneho úkonu podľa zákonníka práce, ale môže sa brániť proti úkonu rozkladom, odvolaním a následne správnu žalobou, kde sa formuluje petítie nie ako neplatnosť úkonu, ale ako vyslovenie jeho nezákonnosti. Teda na vyriešenie zásadnej otázky v danom prípade, ktorou je zákonnosť napadnutých úkonov (neplatnosť), a ktorá je dôležitá aj pre riešenie sporu v intenciách diskriminácie, je správny súd. Súd civilný nemôže túto otázku riešiť ako prejudiciálnu, zasahoval by tým do právomoci súdu správneho, ako je už uvedené vyššie. Žalobca uvádza v odvolaní, že môže nastať aj situácia, že správny súd nevyhlási nezákonnosť napadnutých úkonov, avšak to neznamena, že nemohlo dôjsť k diskriminácii v súvislosti s úkonmi. S daným sa síce dá súhlasiť, avšak bude potom nevyhnutné posúdiť, aký nárok je dôvodné priznať ak by bol žalobca v diskriminačnom spore úspešný, teda zaoberať sa aj otázkou, či v diskriminačnom spore bude dôvodné priznať navrátenie do predošlého stavu.

15. Odvolací súd poukazuje i na to, že žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ani v odvolaní neuvádza dôvody, pre ktoré je nevyhnutné zasiahnuť neodkladne. Súd nie je oprávnený tieto dôvody nachádzať sám. Odvolací súd odôvodnil, že tu nie je automaticky nárok na nariadenie neodkladného opatrenia, ale musia byť pre nariadenie splnené podmienky, ktoré v danej veci za splnené nepovažuje. To, že nie je vyhovené návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neznamena, že sa odoprela ochrana žalobcovi, nakoľko na neodkladnú úpravu pomerov tu nie je automatický nárok a to ani v prípade diskriminačného sporu. Žalobca, aj keď nebola nariadená neodkladná úprava, má možnosť podať si antidiskriminačnú žalobu vo veci samej. Taktiež ako je vyššie vysvetlené, má právny prostriedok nápravy v rámci správneho konania, kde je aj možnosť žiadať o odkladný účinok napádaných rozhodnutí, čo svojou povahou, či následkami, poskytuje obdobnú ochranu, ako požaduje daným neodkladným opatrením. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že daným rozhodnutím, nie je riešená otázka zákonnosti, či nezákonnosti postupu žalovaného.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že prvoinštančný súd návrh posúdil správne, vysvetlil dôvody, pre ktoré nebolo možné nariadiť žiadané neodkladné opatrenie a aj z dôvodu, že tu nie sú splnené podmienky k nariadeniu neodkladnej úpravy, ktorým je potreba bezodkladne upraviť pomery, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle ust. § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému žiadne trovy nevznikli, a preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. februára 2018 sp.zn. 7Cdo 14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).